

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Szerkesztői iroda: főtca, 203. szám.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:

Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.
Ide intézendő minden előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár:

vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:
Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
Félévre . . . . . 2 „ 50 „
Negyedévre . . . . . 1 „ 50 „

HIRDETÉSI DÍJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitván minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadhatnak el.

Előfizetési felhívás

EPERJESI LAPOK

társadalmi s gazdasági hetilapra.

Előfizetési feltételek.

Egész évre . . . . . 5 frt — kr.
Félévre . . . . . 2 „ 50 „
Negyedévre . . . . . 1 „ 50 „

Az előfizetési pénzek az **Eperjesi Bank-egylet** könyvnyomdájába intézendők.
Vidéki előfizetések legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhetők.

Városi közlemények.

Sz. kir. Eperjes város bizottsági közgyűlése által közhírré tétetik:

1. hogy városunk képviselő-testületének az 1871. évi XXIII. t. c. alapján megejtendő megválasztása tekintetéből választási határnapul folyó 1877. évi április hó 5-ik napja kitűzetett, mely napon a választási eljárás d. e. 8 órákor kezdődik s esti 6 óráig tart.

2. hogy a közgyűlés határozata szerint a város felső s alsó választókerületre osztott olyképp hogy a felső választókerületet a belváros 1-ső és 2-ik ötöde és a felkúlváros, az alsó választókerületet pedig a belváros 3-ik 4-ik és 5-ik ötöde, az alkúlváros s a hegyi kertek képezik.

3. hogy a törvény 49-ik szakaszához képest a választás vezetésével a felső választókerületben Szentandrassy Lajos s netaláni akadályoztatása esetében Sarlay Sándor, az első választókerületben pedig Kubinyi Albert s akadályoztatása esetében Podhorányi Nándor bizattak meg.

4. hogy miután a felső kerület választóinak száma 400-at az alsóé pedig 293-at tesz, a törvény 37-ik szakaszának utolsó bekezdéséhez képest a felső választókerület által választandó városi képviselők száma harmincegy képviselőben és négy póttagban, az alsó kerület részéről választandóké pedig huszonhárom képviselőben és három póttagban megállapított, egyszersmind kijelentett, hogy a szavazati lapokra felirandó 31 illetve 23 név után következő 4 illetve 3 névre történt szavazatok mint póttagokra esetek fognak tekinteni.

5. hogy választási helyiségül a felső választókerületre nézve a városház tanácsterme, az alsó választókerületre nézve pedig a fekete sas című épület udvarában létező városi nagy tancerem földszinti jobb oldali mellékhelyiségei jelöltettek ki.

Ezen intézkedésekről nem különben az alispánnak mint választási elnöknek a választás napján a megye házában leendő tartózkodásáról, városunk választó közönsége ezennel értesítettvén egyttal figyelmeztetik, hogy a törvény 52-ik szakaszához képest a választási eljárásra vonatkozó panaszok vagy a megválasztott képviselő választásának ellen tett észrevételek folyó 1877. évi április hó 15-éig a megyei alispánhoz mint az igazoló választmány elnökéhez benyújtandók, továbbá hogy a törvény 56-ik szakasza szerint a választási elnökök és bizalmi férfiak a törvény különös oltalma alatt állanak, a személyes biztonság

tekintetében ugyanazon rendszabályok, alkalmazhatók melyek az országos képviselőválasztásnál alkalmaztatnak, s az elkövetett vétségek a választó törvény szabványai szerint büntetendők.

Elvégre megjegyeztetik, hogy a virilis képviselő tagok névsora 1877. évre e következő: Beőr Mihály, Szentandrassy Lajos, Tahy László, Ghillányi József, Meliorisz Gergely, Klein Ignác, Paulusz Károly, Péchy Ödön, Mérey Aurél, Makoviczky József, Dr. Mosánszky Győző, Urbán Antal, Rödler Ágoston, Dr. Mosánszky Titus, Fest Lajos, Csatáry Ágoston, Dr. Schmidt Gyula, Lillia Boldizsár, Jelenik Almásy István, Spargnapane Antal, Haits Lajos, Gallocsik Vilmos, Bohrandt Vilmos, Hazslinszky Frigyes, Grf. Dessewffy Gyula, Tomka Ágoston, Klór Gyula, Kubinyi Albert, Sarlay Sándor, Schmidt András, Bauernebel Szilárd, Oszvald Dániel, Rosenberg Hermann, Dessewffy József, Divald Károly, Kertész József, Zsitkovszky József, Kósch Frigyes, Kardos Tivadar, Stépán János, Kádás Miklós, Glósz Károly, Vodianer Márton, Valent Márton, Stamm Ágoston, Dunkel Károly, Dr. Glück Lipót, Zborovszky János, Paczau Mór, Holländer Leo, Tirnauer Lajos, Propper Adolf, Keczer Bertalan, Dirner Lajos.

Kelt Eperjesen az 1877. évi március hó 27-én tartott városi bizottsági közgyűlésből.

Siralmas egészségügyi állapotaink.

Sárosmegye t. egészségügyi bizottságának ajánlva.

Minden egyes embernek kötelessége, az emberiség érdekében szavát emelni, különösen akkor, — a midőn oly intézkedéseknek mulasztását tapasztalja, melyeknek hiánya végyeszélybe dönthetik felebarátinkat, s ez által nem kis mértékben támadják meg hazánk vitalis érdekeit is.

Felette örülnék, ha ezen rövid felszólalásom által képes lennék az illetékes körök figyelmét felbresztetni.

Tény az, — hogy megyénk vidékein, már huzamosabb idő óta, különösen a vidéki lakosok gyermekei között a ragályos *toroklob s kamgaró* folytán a halandóság nagy; mondhatni általános és majdnem epidemicus mérveket öltött. Nincsen nap, hogy a legkisebb községekben is, naponta többesével el ne hulljanak, a folytonos harangzúgástól már bele fárad a hallgató füle, — és a szülők jajveszékései fájdalmasan batnak az érzékeny kebel idegeire; és dacára annak, hogy a pusztító vöröshimlő és toroklob már jó hosszú idő óta oly számos áldozatot követel, — dacára annak hogy ezen szünni nem akaró, — de ellenkezőleg mindinkább fenyegetőbben föllépő epidemia legalább vidékünkön az emberiséget egy egész generációnak elvesztésével fenyegeti, — hogy a nemzet majdan húsz év múlva, — midőn ujjoncait felhívni lesz kénytelen, — azokat a hideg sírok alatt keresheti; — ugy látszik, hogy ezen járvány dühöngése, az illetékes hatóságok hivatalos tudomására még eddigelé nem jutott, és meggátolására, azoknak részéről eddigelé még semmi komoly intézkedés nem történt.

Járási orvost, — pedig vannak a megyének fizetéses járási orvosai, — a járásban nem látni, — hacsak nem specialis, és napidíjak melletti felhívás folytán, — vagy a himlő óltási szinte diurnumokkal járó időny alkalmával, — mintha csak pro titulo húznák évi fizetéseiket.

A községi előjáróság nem érzi kötelességének az ily megdöbbentő eseteknek, az illetékes fenhatósága előtti feljelentését; ellenben a szolgabíró elmulasztja az illetőt ebbeli kötelességének teljesítésére behatóan figyelmeztetni.

Az illető lelkész urak pedig ugy látszik bizonyos tompa közönnyel és apathiával tekintenek a ravatalokra, a melyekben temetkezéskor az elhullt áldozatok feküsznek elterülten előttök, — a

helyett hogy állásuk és hivatásuk adta befolyásukat a baj enyhítésére közbenjárásuk által felhasználnák.

S így egyrészt az imént elősorolt okoknál fogva; de más részről a nép szegénysége miatt is, — mert nem képes sem orvost, sem orvosságot fizetni, s kénytelen magát a balsorsnak megadni; — de a pórnépnél nem ritka esetekben a szülőknek rossz akarattal párosult gondatlansága miatt is szemlátomást pusztul az emberiség!

Szépek az országos egészségügyi intézkedések a papíron, de az életben még semmi üdvös nyomait nem látjuk.

Ha valamely marhajárvány üti fel fejét valamely országban, vagy annak vidékén, — az igaz, akkor megszoktak ejtetni a leggyorsabb és legszigorubb óvintézkedések; — egyik ministeri rendelet jön a másika után, így p. o. az Egyiptomban a lovak között uralgó ragályos járvány tárgyában valamennyi törvényhatóságokhoz már is érkeztek rendeletek a földművelési ipar- és kereskedelmi m. k. ministeriumtól, — pedig az még tőlünk távol van, és utóvégre — mitől azonban övjon meg bennünket az ég, — csak is állatainkat sújtaná; — tehát nem szükséges-e annál inkább intézkednünk, — midőn egy ragályos járvány kebelünkben és embertársaink között pusztítva rombol?

Mindezeknél fogva a fentebb előhozott s pusztító mérvben jelentkező bajok elhárítására, szerény nézetem szerint, következő óvintézkedések lennének életbe léptetendők:

1. A járási orvosok ezen járvány alatt havonként járásukat legalább egyszer meglátogatván, a szenvedőknek segédkezet nyújtsanak és a valóban szegényeket ingyen lássák el; a járvány mibenlétéről jelentéseiket havonként a közigazgatási bizottságnak, vagy a megyei alispáni hivatalnak adják be.

2. Az illetékes közigazgatási közegek utasítandók lennének, hogy szigorú felelősség terhe alatt hagyják meg az alattas előjáróságnak, hogy a községi egészségügyi ügy mibenlétéről ugyanazoknak hetenként kimerítő és a valósággal megegyező jelentéseiket megtévén; ezeknek alapján az eredményt a felsőbb hatóságnak köztudomására juttassák és végre

3. Az illető lelkész urak hatóságilag felkérendők, hogy egyházi községeikben, — az egészségügyi mozzanatokkal figyelemmel kísérvén, s mintegy a községi előjárók ebbeli mulasztásait ellenőrizvén, — szükség esetében, a további intézkedések foganatosíthatása céljából az illetékes közigazgatási tisztviselőkkel érintkezésbe tegyék magukat.

M. D.

Eperjes március 30-án.

A helybeli róm. kath. egyházközségnek mult vasárnap Fuhrmann Andor ur elnöke alatt közgyűlést tartott, melynek kiváló tárgyát a kath. temető kibővítésének kérdése képezte.

A temető közvetlen szomszédságában fekvő szántóföld tulajdonosaival ennek megvétele iránt már a közgyűlést megelőzőleg is folytattak alkudozások, melyeknek eredménye gyanánt a megkövetendő szerződés tervezete mutatott be.

Ennek jóváhagyására nézve szétágtak a vélemények. Felvetett ugyan is a kérdés, vajjon az egyházközségnek egyáltalában lehet-e hivatva egy olynemű szerződés érvényes megkötésére, vagy sem; vajjon nem ütközik-e ez a város kegyuri jogaiba?

Több egyházközségi tagnak erre nézve aggálya lévén, azt kívánják, hogy az ügy bizassék egészen a városi képviselőtestületre, minthogy a törvény is azt mondja, hogy a temetőről a községnek kell az illető hitközséggel együtt gondoskodnia.

Ennek ellenében felhozott, hogy az egyházközségnek, a midőn saját hitközsége temetőjének kibővítéséről gondoskodik, korántsem csorbítja a város patronatusi jogait, sőt ellenkezőleg: a hitközségnek kötelessége ezt tenni, kivált midőn az erre szükséges pénzalappal rendelkezik. Mert a város csak akkor és annyiban tartozik hozzájárulni a hitfelekezeti temető költségeinek fedezéséhez, a mennyiben erre a hitközség maga nem volna képes.

A temető szomszédságában lévő földek ára, melyeknek megvétele tervben van, a bemutatott szerződési tervezet szerint 1800 forintot tesz. Ezen költséget a hitközség maga fedezheti, mivel Vidéyi Erasmus jelenlegi egyházi gondnok elismerésre méltó erélyes eljárása s czélszerű gazdálkodása folytán a rendelkezésre álló alap az utóbbi néhány év alatt 2000 forintnyi összegre emelkedett. Ezen összeg lehetővé teszi azt, hogy az amugy is szerfelett igénybe vett városi pénztár újabb ne terheltesse, sőt abból még felesleg is marad, mely esetleg a kibővített temető bekezdésére lesz fordítható.

Ezután élénk eszmecsere fejlődött ki a felett, valjon a megkötendő szerződés tervezet alakjában, s jövőhagyás végett, vagy már vélegleg megkötve, egyszerűen tudomásvétel végett terjesztessék-e a városi közgyűlés elé.

A képviselőt többsége az utóbbi nézetet emeli érvényre, azon szempontból indulván ki, hogy a város jogainak teljesen elég van téve az által, ha a szerződés egyszerűen bemutatatik, kivált a jelen esetben, miután a temető kibővítésének kérdése épen a városi képviselőtestület kezdeményezése folytán tárgyalatik.

Felmerült ezeken kívül egy a kérdés elhárítása iránti indítvány is.

Vilcz Kamill képviselői tag ugyanis a közegészségügyi törvényre utal, melynek rendelkezéseit figyelmen kívül hagyni nem szabad.

A közegészségügyi törvényre nézve kilátásba lőn helyezve egy ministeri rendelet, melynek leérkezte legközelebb várható. Szólv tanácsosnak tartja bevárni e rendeletet s csak ezután hozni érdemleges határozatot.

Emnek ellenében felhozott, hogy az egészségügyi törvény rendelkezéseire felügyelni a közgazgatási hatóságok vannak hivatva, miért is a határozat a fennebbi értelemben mondatott ki.

Különfélék.

Az eperjesi népbank mult számunkban jelent, s az 1876 é. július 1-jéig lejárt zálogoknak f. é. ápril 30-án tartandó árveréséről szóló, hirdetményben a 980. számú zálogjegy helyett 989. számú zálogjegy olvasandó.

Táncmulatsággal összekötött hangversenyt s műkedvelői színi előadást rendez a jövő hóban önkényes tuzoltó-egyletünk. A kiküldött rendezőség már most is nagy tevékenységet fejt ki, hogy a két estét lehetőleg élvezetessé tegye s a közönség igényeinek minden irányban eleget tegyen.

Bizton remélhető, hogy közönségünk méltányolni fogja a rendezőség törekvéseit, már annál is inkább, minthogy bizonyára jól fog mulatni, a mire pedig jelenleg vajmi kevés alkalom van; másrészt azért, mivel a tiszta jövedelem az önk. tuzoltó-egyletünk legszükségesebb felszereléseinek beszerzésére fog fordíthatni.

Az előadások idejéről s közelebbi körülményeiről annak idejében értesíteni fogjuk t. olvasóinkat.

TÁRCA.

A kéznek jelentősége a jogban.

Írta: Dr. Vésey Tamás.

A nemzeteknek ifjusági korszakában a jog a nép lelkéből fakad mint a *nép-dall.* élő mint a *néphit,* s halhatatlan mint a *nép-szokás.*¹⁾

Az eszme testi alakot nyer. Elvont száraz tételek helyett a külvilág érzékelhető képei vésődnék emlékezetbe. Minden tömött, ruganyos, szingazdag mint a virágos mező tavaszszal. A fogalomnak eleven formát teremt a képzelem. — Az ige testté válik. A jog és morál nem húz egymás közt chinai válaszfalakat. Egyiknek sem kell külön önálló vátterület. Ethica germana jurisprudentiae soror²⁾ és pedig osztatlan állapotban, úgy hogy a törvénytarban vegyest lagnak a jogi és erkölcsi intelmek. Példának okáért hadd idézzem Bern egyik régi törvényét, mely szerint „der verheirathete Sohn seiner alten verwittweten Mutter am Herde und am Tisch den besten Platz lassen soll.”³⁾

A jogegyenlőség nagy eszméjéből nem vonnak le humbug következtetéseket p. o. hogy a pénzletlen munkás olyan mint a monopolista uszrás. A „szürös földművest még ha az czeplédi választó volna is nem bódítja semmiféle nemeth oly káprázattal, hogy tartsa magát egyenlőnek Magyarország első államférfiával. — A werklins nem tekintetik Liszt Ferencnek. A jogegyenlőség fictioja nem vakítá el szemeket s meglátták az etikailag indokolható különbségeket, melyeket csak a gyöngéden érző kelnek mélysége és melegsége képes megfigyelni.

A hőség vendégszeretet, igazmondás, övezgek, árva és nők védelme lelkesíté a jogalkotókat — so richtet mann zu Kirchberg zu erst Wittwen und Weisen, dann den Gästen, dann erst den Hausgenossen, und allweg den Frowen (Frauen) vor den Mannen.⁴⁾

Hála a műveltség terjedésének ma a jog igen sok ily üdvös kötelesség hirdetését rábizhatja az erkölcsi érzelmre és emberbaráti indulatra.

Nem is csalódik. Az átengedett tért elfog-

¹⁾ Gierke. Humor im Deutschenrecht, 2. lap. — ²⁾ Cicero. — ³⁾ Bern's Handfeste. § 45. — ⁴⁾ Grimm. Poesie im Recht. I. 203 1515-iki szabály.

Hymen, e szelid görög isten, hölgykoszorunknak ismét két bájos virágát vette fel füzérébe. A napokban ugyanis Rutkay Aurél úr váltott jegyet Semsey Anna kisasszonnyal, Semsey Vilmos szeretetreméltó leányával, Szalyovics Imre úr pedig a szép és kedves Berthóty Ilka kisasszonyt jegyezte el. Gratulálunk!

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Dessewffy Aurél eperjesi díjnyokot a késmárki járásbírószághoz segédtelekkönyvvezetővé nevezte ki.

Hány szoba, konyha stb. van jelenleg városunkban? Az adóbevallási iver tanúsága szerint van jelenleg városunkban (a belvárosban) összesen 202 ház. Ezekben van 2115 szoba, 626 konyha és 102 istálló, még pedig: az I. ötédben 444 szoba, 131 konyha, 23 istálló; a II. ötédben 719 szoba, 214 konyha, 32 istálló; a III. ötédben 380 szoba, 114 konyha, 21 istálló; a IV. ötédben 238 szoba, 67 konyha, 13 istálló; az V. ötédben 334 szoba, 100 konyha, 13 istálló.

Neceolog. F. hó 30-án, azaz tegnap, meghalt Margonyán id. Dessewffy Kálmán, nyugalmazott es. kir. huszárnagy, élte 71-ik évében, szélhűdés következtében. A temetés f. évi ápril elsején d. u. 3 órakor Margonyán fog végbemenni. Béke hamvaira!

Dr. Vésey Tamás budapesti egyetemi tanár f. hó 23-án jótékony célra diszes és nagyszámu közönség előtt „A kéznek jelentősége a jogban” cím alatt felolvasást tartott, mely általános tetszésben részesült. Dr. Vésey Tamás úr ezen behatóság tárgyismerettel írt, szelleműs tanulmányának általános érdekű részét, melyet más lapnak át nem adott, az „Eperjesi lapok”-nak volt szives átengedni.

Közlését mai tárcánkban kezdjük meg, melyre t. olvasóink figyelmét ezennel felhívjuk.

Hogyan tanul a cigány hegedülni. Teleki Sándor gr. a régi jó időkbeli többi közt ez adomát mondja el a „M. Polgár”-ban: „Azt kérdeem egyszer Boka Károlytól: — Ugyan Károly bácsi, kitől tanult maga hegedülni? — [Ibrányi Ferenc tekintetes urtól! — Hát jól húzza Ferenc ur? — Nem az, nem tud az egy fikarcnyit sem. — Hát aztán hogy? — Hát csak úgy, hogy régen mikor rosszul húztam, hozzám vágta a quaterkát, s addig vágta, míg jól húztam.”

A jó tanácsok rendez sikere. Egy szép, vagyontalan leány — így írja egy francia lap — rokonai erőszakolására nőül ment egy roppant gazdag, de kiállhatatlan agastyánhoz. A házasság nem volt boldog. Az öreg férj, a minő gazdag, ép oly szeszélyes s mód nélkül féltékeny volt, ok nélkül gyötörte nejét, míg ezt végre egy meggondolatlan lépése sirba vitte. Végreleletében összes megtakarított tüzépét egy ifjúkori barátjának hagyta: „Ne járjon úgy, mint én jártam, de választhasson férjét szive szerint.” Ez választott is, és nőül ment — elhunyt barátjéhoz férjhez.

Egybekelés szuronyok közt. Berlinben e napokban egy huszártiszteket vezettek katonai fedezet alatt egy templomba. Oldalán egy csinos hölgyet vezetett, utának egy ősz ember ballagott. A menet

lajlák a legnemesebb társulatok. A hölgyek jótékony egyleteket hoznak létre és emelnek virágzó állapotba. Fáradszónul buzgólkodik a sok elnök, tiszteleti, alapító, évdíjas, pártoló, választmányi és igazgatósági tag; nappal ülések, éjjel zártkörű táncmulatságok, álarcos jelmezes creton bál és piqueonque, tombola és majális, közvacsora és karácsonyi bazar. Mind ellenállhatatlan „pénzügyi művelés” a humanitás érdekében! Következnek még aztán templomi gyűjtések és újvívi gratuláció megváltások, inséglevesosztó népkonyhák s nagy bójtí felolvasások.

Igy nyer az éhező táplálékot, a szülőtlén gyermek árvaaházat, az áldozatkészség pedig boldogított öntudatot.

Valóban a ki korunkat túlságos anyagiasság vádjával rágalmasza, vegye meg a Budapest jótékony intézeteit befogadó házak és paloták fényképeit, s meglátja hogy ezen ócsárolt kor hány helyen ápolja csak egyetlen városban is a szeretetnek oltártüzét.

Az ifjusági korszakbeli jogokban még a költőiség is közbé vegyül, vagy legalább hangzatos alliteratio, paralellismus, példabeszéd, képleges kifejezés váltakozásával találkozunk.

Nagy szerepet játszik a symbolika. Elettelen tárgyak nyernek életet p. o. a királyi korona, királyi tábla, királyi curia és dolgok emeltetnek személyi rangra p. o. a ház (főrendi, képviselő), az alapítvány, a kincstár.

A jogi symbolikának egyik legkedveltebb tárgya a kéz, mint az akaratnak kifejezője, legvilágosabb lévén az, ami kézzel fogható.

Valamint az emberi test úgy sok más állati test is négy végtaggal van megadományozva.

A számok egyenlőségéből a paritást következtetik némely természetvizsgálók.¹⁾ Rámutatnak négy kézlábon mozgó kisdedeinkre s tanulságképen mind a négy végtagunkat a közlekedési minister ügykörébe utasítják. Szerintök a kézlábon járás a polgárosultságnak természetellenes kinövése, ép úgy mint a természeti állapotról okoskodó Rousseau szerint a gondolkodás csak a természetellenesen elfajult embernek sajátja.

¹⁾ Die Anatomie der Glieder des Menschen. H. v. Luschka. I. lap.

szuronyok közt a templomba érkezvén. „Szere-ted-e?” kérde a lelkész a pártól, — „Lábhoz!” parancsolá a szakaszvezető. — A dolognak az a nyitja, hogy a huszártiszte különféle garázdálkodás miatt börtönre ítéltetett, de szive nem bírta bevárni a még hátralevő két évet s így büntetése közben nősült meg.

A városi képviselőtestület mult kedden tartott közgyűlést, melyről más helyen kimerítő jelentést adunk.

E közgyűlés érdekes volt már azért is, mivel a jelenlegi képviselőtestületnek ez volt utolsó összejövetele, jövő hó 5-én már az új képviselők választása ejtettvén meg.

Hasznos tudnivalók.

Nedves épületek lakhatóvá tétele. A természettudományi társulat legközelebbi estélyén dr. Fodor egy igen érdekes felolvasást tartott az „egészséges házról”, mely alkalommal különösen a nedves lakások jelentékeny hátrányait is fejtegette. Igen érdekes kísérletekkel bizonyította a nagyszámu közönség előtt Pettenkoffer müncheni tanár azon elméletét, mely szerint a száraz falon át a külső lég lassan, de folytonosan behat a lakásba, s ez által egy neme a természetes ventilációnak van biztosítva, míg a nedves fal teljesen megátolja ezen egészséges légcserét. Óva intette tehát felolvasó a közönséget, hogy különösen nyáron épült és még ki nem száradt lakásokba ne költözzenek. Azon kérdésre azonban: hogyan győződhetünk meg arról, elegendő száraz-e már valamely lakás a beköltözésre? a tudós felolvasó adós maradt a felelettel. A praktikus angolok igen egyszerű módon szoktak erről meggyőződést szerezni. A megvizsgálandó szobában felállítanak egy kilogramm frissen égetett mésszel töltött edényt, s ugyanily edényben ugyanannyi mésszel valteve hasonló nagyságu nyílással elhelyeznek valamely más épület oly szobájában, melyről tapasztalat szerint tudva van, hogy teljesen kiszáradt falakkal s egészséges levegővel bír. A méz s vizgőzt a levegőből igen nagy mérvben magába szívja, úgy hogy a látszólag teljesen száraz szoba levegőjében is csekély mérvben megnedvesül, de annál is inkább nedves lesz a méz, minél nedvesebb a szoba. Ha már most a tapasztalat szerint száraz, egészséges és a megvizsgálandó szobában is minden nyílást elzárva 24 órán át ott hagyjuk a mést, s azután mindkettő súlyát megmérve a be-szitt vizgőz által okozott súlyszaporulatot összehasonlítjuk, akkor hozzászólhatunk ahhoz; elég száraz-e már az új lakás a beköltözésre. Minél nagyobb ugyanis a súlykülömbőség a két meszes edény között, annál nedvesebb még az új lakás, és megnyugvással csak akkor foglalható el egészséges tartózkodási helyként, ha a súlyszaporulat vagy épen nem, vagy pedig csekély mérvben mulja felül a régi, jól kiszáradt szobában tapasztalt szaporulatot. Ezen egyszerű eljárás a gazdára nézve is ajánlatos, mielőtt ujonnan épített istállókba barmait beállítja. (Sz. é. v.)

Mi azonban, kik megtanultuk „ad sidera tollere vultus” a kéznek más előnyeit is tapasztaljuk mint atyánkfiai Darwinban, a majmok. Kezünk végtelen finom érzékeny tapintási eszköz. Alapja a többi érzékeszközöknek. A tapintás lép legelőbb szolgálatába a kisdednek és a mi legutóljára hagyja el a haldoklót, az a tapintás.

Az emberre nézve kinek a természet hadiszertarából oly kevés jutott, a kéz minden fegyverek fegyvere, minden gépeknek gépe.

Testi létünkre nézve a kéz épen az a mi lelki életünkre az értelem. Felsőbbségünknek eszköze, a szellem kihatásának kiváló tényezője.

A kéz minden népuél sokat mondó jelképies értelemmel és jelentőséggel hozott kapcsolatba.

Ismeretes szójárás, hogy a kéz beszédes¹⁾ sőt kiki tudja, hogy a siketnémák egész szótárát a kezek képezik.

Hogy a kéz mily beszédes, tudják ezt a színházak, hangversenyek és circusok lelkes látogatói, kiknél az elragadtatás még a tenyereket is kipirositja. Olvastam,²⁾ hogy a taps oly régi mint a művészet. Midőn Nero császár a szinpadra lépett mint énekes és színész, császári mindenhatóság mellett sem nélkülözhetette a tapsonczok seregét. Aratott is annyi tapsot, a mennyi csak azon művészek udvarában képzelhető a ki egyszersmind római császár. — Szépen fésült diszbe öltözött számos ifju lovag mint intő, és vagy 5000 tenyeres talpas plebejus legény kísérte olasz- és görögországi művészi körutain. A színházi menyörgés-csinálok nem hordozta hiába. Látta ezt és halotta, ha megeredt a tetszésnek pianissimoja és mértani arányban crescendo növekedett egész a frenetikus fortissimónak siketítő fokáig. A lelkese-dés a forrpontig hevítettett, a domború tenyerek éles csattogása és a homoru markok tompa kongása kíséretében. Ily hadsereg küzdött a „művészet” diadalaiért! És Neró édesnek tartá a diadalt melyet 10—12000 kéznek kemény ütközeteivel vivott ki. Hát a mai „hiucskák” mit tennének ha Nero teljhatalmával rendelkezének?

(Folytatása következik).

¹⁾ Petronius (Burm-féle kiadás 669. lapján) említi hogy az afrikai pogány cultusnál szerepeltek: Mephithides puellae Sacrisdeum paratae. Tinctus colore noctis Manu puer loquati. — ²⁾ Frankfurter Zeitung. 1868.

A temető szomszédságában lévő földek ára, melyeknek megvétele tervben van, a bemutatott szerződési tervezet szerint 1800 forintot tesz. Ezen költséget a hitközség maga fedezheti, mivel Vidéyi Erasmus jelenlegi egyházi gondnok elismerésre méltó erélyes eljárása s czélszerű gazdálkodása folytán a rendelkezésre álló alap az utóbbi néhány év alatt 2000 forintnyi összegre emelkedett. Ezen összeg lehetővé teszi azt, hogy az amugy is szerfelett igénybe vett városi pénztár újabb ne terheltesse, sőt abból még felesleg is marad, mely esetleg a kibővített temető bekezdésére lesz fordítható.

Ezután élénk eszmecsere fejlődött ki a felett, valjon a megkötendő szerződés tervezet alakjában, s jóváhagyás végett, vagy már végleg megkötve, egyszerűen tudomásvétel végett terjesztessék-e a városi közgyűlés elé.

A képviselőtöbbsége az utóbbi nézetet emeli érvényre, azon szempontból indulván ki, hogy a város jogainak teljesen elég van téve az által, ha a szerződés egyszerűen bemutatatik, kivált a jelen esetben, miután a temető kibővítésének kérdése épen a városi képviselőtestület kezdeményezése folytán tárgyalatik.

Felmerült ezeken kívül egy a kérdés elhalasztása iránti indítvány is.

Vilczek Kamill képviselői tag ugyanis a közegészségügyi törvényre utal, melynek rendelkezéseit figyelmen kívül hagyni nem szabad.

A közegészségügyi törvényre nézve kilátásba lőn helyezve egy ministeri rendelet, melynek leérkezte legközelebb várható. Szólv tanácsosnak tartja bevárni e rendeletet s csak ezután hozni érdemleges határozatot.

Ennek ellenében felhozott, hogy az egészségügyi törvény rendelkezéseire felügyelni a közgazgatási hatóságok vannak hivatva, miért is a határozat a fennebbi értelemben mondatott ki.

Különfélék.

Az eperjesi népbank mult számunkban megjelent, s az 1876 é. július 1-jeig lejárt zálogoknak f. é. ápril 30-án tartandó átvételéről szóló, hirdetményben a 980. számú zálogjegy helyett 989. számú zálogjegy olvasandó.

Táncmulatsággal összekötött hangversenyt s műkedvelői színi előadást rendez a jövő hóban önkényes tüzoltó-egyletünk. A kiküldött rendezőség már most is nagy tevékenységet fejt ki, hogy a két estét lehetőleg élveztesse tegye s a közönség igényeinek minden irányban eleget tegyen.

Bizton remélhető, hogy közönségünk méltányolni fogja a rendezőség törekvéseit, már annál is inkább, minthogy bizonyára jól fog mulatni, a mire pedig jelenleg vajmi kevés alkalom van; másrészt azért, mivel a tiszta jutalom az önk. tüzoltó-egylet legszükségesebb felszereléseinek beszerzésére fog fordíthatni.

Az előadások idejéről s közelebbi körülményeiről annak idejében értesíteni fogjuk t. olvasóinkat.

TÁRCA.

A kéznek jelentősége a jogban.

Írta: Dr. Vécsy Tamás.

A nemzeteknek ifjusági korszakában a jog a nép lelkéből lakad mint a nép-dall, élő mint a néphát, s halhatatlan mint a nép-szokás.¹⁾

Az eszme testi alakot nyer. Elvont száraz tételek helyett a külvilág érzékelhető képei vésődnek emlékezetbe. Minden tömött, ruganyos, szingzagdag mint a virágos mező tavasszal. A fogalomnak eleven formát teremt a képzelem. — Az ige testté válik. A jog és morál nem húz egymás közt chinai válaszfalakat. Egyiknek sem kell külön önálló vánterület. Ethica germana jurisprudentiae soror²⁾ és pedig osztatlan állapotban, úgy hogy a törvénytárbán vegyest laknak a jogi és erkölcsi intelmek. Példának okáért hadd idézzem Bern egyik régi törvényét, mely szerint „der verheirathete Sohn seiner alten verwittweten Mutter am Herde und am Tisch den besten Platz lassen soll.“³⁾

A jogegyenlőség nagy eszméjéből nem vonnak le humbug következtetéseket p. o. hogy a pénzetlen munkás olyan mint a monopolista uzorás. A „szürös földművest mégha az czeplédi választó volna is nem bódítja semmiféle németh oly káprázattal, hogy tartsa magát egyenlőnek Magyarországnak első államférfiával. — A werklins nem tekintetik Liszt Ferencnek. A jogegyenlőség fictioja nem vakítá el szemeket s meglátták az ethikailag indokolható különbségeket, melyeket csak a gyöngéden érző kebelnek mélysege és melegsége képes megfigyelni.

A hőség vendégszeretet, igazmondás, özvegyek, árvák és nők védelme lelkesíté a jogalkotókat — so richter mann zu Kirchberg zu erst Wittwen und Weisen, dann den Gästen, dann erst den Hausgenossen, und allweg den Frowen (Frauen) vor den Mannen.⁴⁾

Hála a műveltség terjedésének ma a jog igen sok ily üdvös kötelesség hirdetését rábizhatja az erkölcsi érzelmre és emberbaráti indulatra.

Nem is csalódik. Az átengedett tért elfog-

Hymen, e szelid görög isten, hölgykoszorunknak ismét két bájos virágát vette fel füzérébe. A napokban ugyanis Ruttkay Aurél úr váltott jegyet Semsey Anna kisasszonnyal, Semsey Vilmos szeretreméltó leányával, Szalyovics Imre úr pedig a szép és kedves Berthóty Ilka kisasszonyt jegyezte el. Gratulálunk!

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Dessewffy Aurél eperjesi díjnokot a késmárki járásbírószághoz segédtelekkönyvvezetővé nevezte ki.

Hány szoba, konyha stb. van jelenleg városunkban? Az adóbevallási iver tanúsága szerint van jelenleg városunkban (a belvárosban) összesen 202 ház. Ezekben van 2115 szoba, 626 konyha és 102 istálló, még pedig: az I. ötédben 444 szoba, 131 konyha, 23 istálló; a II. ötédben 719 szoba, 214 konyha, 32 istálló; a III. ötédben 380 szoba, 114 konyha, 21 istálló; a IV. ötédben 238 szoba, 67 konyha, 13 istálló; az V. ötédben 334 szoba, 100 konyha, 13 istálló.

Neerolog. F. hó 30-án, azaz tegnap, meghalt Margonyán id. Dessewffy Kálmán, nyugalmazott cs. kir. huszárörnagya, élete 71-ik évében, szélhűdés következtében. A temetés f. évi ápril elsején d. u. 3 órakor Margonyán fog végbemenni. Béke hamvaira!

Dr. Vécsy Tamás budapesti egyetemi tanár f. hó 23-án jótékony célra díszes és nagyszámú közönség előtt „A kéznek jelentősége a jogban“ cím alatt felolvasást tartott, mely általános tetszésben részesült. Dr. Vécsy Tamás úr ezen beható tárgyszerűen irt, szelleműs tanulmányának általános érdekű részét, melyet más lapnak át nem adott, az „Eperjesi lapok“-nak volt szives átengedni.

Közlését mai tárcánkban kezdjük meg, melyre t. olvasóink figyelmét ezennel felhívjuk.

Hogyan tanul a cigány hegedülni. Teleki Sándor gr. a régi jó időkől többi közt ez adomát mondja el a „M. Polgár“-ban: „Azt kértem egyszer Boka Károlytól: — Ugyan Károly bácsi, kitől tanult maga hegedülni? — [Ibrányi Ferenc tekintetes urtól! — Hát jól húzza Ferenc ur? — Nem az, nem tud az egy fikarcnyit sem. — Hát aztán hogy? — Hát csak úgy, hogy régen mikor rosszul húztam, hozzám vágta a quaterkát, s addig vágta, míg jól húztam.“

A jó tanácsok rendes sikere. Egy szép, vagyontalan leány — így írja egy francia lap — rokonai erőszakolására nőül ment egy roppant gazdag, de kiállhatatlan aggasztvánhoz. A házasság nem volt boldog. Az öreg férj, a minő gazdag, ép oly szeszélyes s mód nélkül féltékeny volt, ok nélkül gyötörte nejét, míg ezt végre egy meggondolatlan lépés sirba vitte. Végrendeletében összes megtakarított tüzpénzt egy ifjúkori barátjának hagyta: „Ne járjon úgy, mint én jártam, de válasszthasson férjet szive szerint.“ Ez választott is, és nőül ment — elhunyt barátjának férjéhez.

Egybekelés szuronyok közt. Berlinben e napokban egy huszártisztet vezettek katonai fedezet alatt egy templomba. Oldalán egy csinos hölgyet vezetett, utánok egy ősz ember ballagott. A menet

szuronyok közt a templomba érkező. „Szere-ted-e?“ kérdé a lelkész a pártól, — „Lábhoz!“ parancsolá a szakaszvezető. — A dolognak az a nyitja, hogy a huszártiszt különféle garázdalkodás miatt börtönre ítéltetett, de szive nem bírta bevárni a még hátralevő két évet s így büntetése közben nősült meg.

A városi képviselőtestület mult kedden tartott közgyűlést, melyről más helyen kimerítő jelentést adunk.

E közgyűlés érdekes volt már azért is, mivel a jelenlegi képviselőtestületnek ez volt utolsó összejövetele, jövő hó 5-én már az új képviselők választása ejtetvén meg.

Hasznos tudnivalók.

Nedves épületek lakhatóvá tétele. A természetudományi társulat legközelebbi estélyén dr. Fodor egy igen érdekes felolvasást tartott az „egészséges házról“, mely alkalommal különösen a nedves lakások jelentékeny hátrányait is fejtegette. Igen érdekes kísérletekkel bizonyította a nagyszámú közönség előtt Pettenkoffer müncheni tanár azon elméletét, mely szerint a száraz falon át a külső lég lassan, de folytonosan behat a lakásba, s ez által egy neme a természetes ventilációnak van biztosítva, míg a nedves fal teljesen megátolja ezen egészséges légeserét. Őva intette tehát felolvasó a közönséget, hogy különösen nyáron épült és még ki nem száradt lakásokba ne költözzenek. Azon kérdésre azonban: hogyan győződhetünk meg arról, elegendő száraz-e már valamely lakás a beköltözésre? a tudós felolvasó adós maradt a felelettel. A praktikus angolok igen egyszerű módon szoktak erről meggyőződést szerezni. A megvizsgáló szobában felállítanak egy kilogramm frissen égetett mésszel töltött edényt, s ugyanily edényben ugyanannyi mésszel töltve hasonló nagyságu nyílással elhelyeznek valamely más épület oly szobájában, melyről tapasztalat szerint tudva van, hogy teljesen kiszáradt falakkal s egészséges levegővel bír. A mész a vizgőzt a levegőből igen nagy mérvben magába szívja, úgy hogy a látszólag teljesen száraz szoba levegőjében is csekély mérvben megnedvesül, de annál is inkább nedves lesz a mész, minél nedvesebb a szoba. Ha már most a tapasztalat szerint száraz, egészséges és a megvizsgáló szobában is minden nyílást elzárva 24 órán át ott hagyjuk a mész, s azután mindkettő súlyát megmérve a beszitt vizgőz által okozott súlyszaporulatot összehasonlítjuk, akkor hozzászólhatunk ahhoz; elég száraz-e már az új lakás a beköltözésre. Minél nagyobb ugyanis a súlykülönbség a két meszes edény között, annál nedvesebb még az új lakás, és megnyugvással csak akkor foglalható el egészséges tartózkodási helyként, ha a súly szaporulat vagy épen nem, vagy pedig csekély mérvben mulja felül a régi, jól kiszáradt szobában tapasztalt szaporulatot. Ezen egyszerű eljárás a gazdára nézve is ajánlatos, mielőtt ujonnan épített istállóba barmaid beállítja. („Sz. é. v.“)

Mi azonban, kik megtanultuk „ad sidera tollere vultus“ a kéznek más előnyeit is tapasztaljuk mint atyáinkiai Darwinban, a majmok. Kezünk végtelen finom érzékeny tapintási eszköz. Alapja a többi érzékeszközöknek. A tapintás lép legelőbb szolgálatába a kisednek és a mi legutóljára hagyja el a haldoklót, az a tapintás.

Az emberre nézve kinek a természet hadiszertárából oly kevés jutott, a kéz minden fegyverek fegyvere, minden gépeknek gépe.

Testi lételünkre nézve a kéz épen az a mi lelki életünkre az értelem. Felsőbbségünknek eszköze, a szellem kihatásának kiváló tényezője.

A kéz minden népnél sokat mondó jelképies értelemmel és jelentőséggel hozott kapcsolatba. Ismeretes szójárás, hogy a kéz beszédes¹⁾ sőt kiki tudja, hogy a siketnémák egész szótárát a kezek képezik.

Hogy a kéz mily beszédes, tudják ezt a színházak, hangversenyek és circusok lelkes látogatói, kiknél az elragadtatás még a tenyereket is kipróbáltja. Olvastam,²⁾ hogy a taps oly régi mint a művészet. Midőn Nero császár a színpadra lépett mint énekes és színész, császári mindenhatósága mellett sem nélkülözhetette a tapsonczok seregét. Aratott is annyi tapsot, a mennyi csak azon művészek udvarában képzelték a ki egyszerűs mind római császár. — Szépen fésült díszbe öltözött számos ifjú lovag mint intó, és vagy 5000 tenyeres talpas plebejus legény kísérte olasz- és görögországi művészi körutain. A színházi menydörgőcsinálókat nem hordozta hiába. Láttá ezt és halotta, ha megeredt a tetszésnek pianissimoja és méltani arányban crescendó növekedett egész a frenetikus fortissimoának siketítő fokáig. A lelkese-dés a forrpontig hevítettett, a domború tenyerek éles csattogása és a homorú markok tompa kongása kíséretében. Ily hadsereg küzdött a „művészet“ diadalaiért! És Neró édesnek tartá a diadalt melyet 10—12000 kéznek kemény ütközeteivel vívott ki. Hát a mai „hiucskák“ mit tennének ha Nero teljhatalmával rendelkeznek?

(Folytatása következik).

¹⁾ Petronius (Burm-féle kiadás 669. lapján) említi hogy az afrikai pogány cultusnál szerepeltek: Memphitides puellae Sacrisdeum paratae. Tinctus colore noctis Manu puer loquati. — ²⁾ Frankfurter Zeitung. 1868.

¹⁾ Gierke. Humor im Deutschenrecht, 2. lap. — ²⁾ Cicero. — ³⁾ Bern's Handfeste. § 45. — ⁴⁾ Grimm. Poesie im Recht. I. 203 1515-iki szabály.

¹⁾ Die Anatomie der Glieder des Menschen. H. v. Luschka. 1. lap.

Speries, den 30. März.

Dienstag fand eine Repräsentanten-Sitzung statt, die letzte, welche die gegenwärtige Stadtrepräsentanz in ihrer bisherigen Gestalt abhielt.

Die künftigen Sitzungen dürften sich bewegter und vollreicher gestalten, denn an Stelle der bisherigen 48 Mitglieder, werden fortan 108 Repräsentanten über das Wohl und Wehe unserer guten Stadt berathschlagt. Eine verhältnismäßig immerhin schöne Zahl!

Doch wir wollen den Ereignissen die da kommen sollen, nicht vorgreifen. Es ist ja ohnehin nur mehr eine kurze Spanne Zeit, welche uns von der neuen Constellation der Dinge trennt und werden daher bald Gelegenheit finden über die neue Repräsentanz zu referiren.

Um auf die Dinstag-Sitzung zurückzukommen, waren folgende Gegenstände an der Tagesordnung.

Es wird die Verordnung des Ministeriums verlesen, wodurch das die neue Stadtordnung enthaltende Statut bekräftigt und die Stadt zugleich aufgefordert wird, dasselbe ohne Verzug ins Leben treten zu lassen.

Die etwaige Verfielfältigung des Statutes durch den Druck wird der neuen Repräsentanz vorbehalten. Der Biscepan des Sároloer Komitates benachrichtigt die Stadt, daß er die Wahl der 54 Repräsentanten auf den 5. April l. S. anberaunt hat.

Wie wir bereits berichteten, wurde die Stadt zu diesem Behufe in zwei Wahlbezirke eingetheilt, in einen oberen und einen unteren.

Der obere Wahlbezirk umfaßt das erste und zweite Duintal der inneren Stadt, sammt der oberen Vorstadt, der untere Wahlbezirk hingegen das dritte, vierte, fünfte Duintal, ferner die untere Vorstadt und die Berggärten.

Die Wahlurne des oberen Bezirkes wird im Rathungssaale des Stadthauses aufgestellt werden, jene des unteren Bezirkes hingegen in den Nebenlokaltäten des großen Tanzsaales zum schwarzen Adler.

Es wurde zwar beantragt beide Wahlurnen im Stadthause und zwar die eine im Rathungssaale, die andere hingegen im Amtlokal des Oberstadthauptmannes aufzustellen. Da jedoch mehrere Repräsentanten die Cumulation der Wähler mit Rücksicht auf etwaige Ruhestörungen perhorresziren, so wurde vom ursprünglichen Antrage abgegangen und der Beschluß im obigen Sinne gefaßt.

Zu bemerken ist noch, daß die Wähler des oberen Wahlbezirkes 31, jene des unteren hingegen 23 Repräsentanten zu wählen berufen sind.

Wahlpräsidenten sind, im oberen Bezirke: Szent-Andrássy, im unteren Kubinyi Albert. Stellvertreter: Szalay Sándor und Podhorányi Ferdinánd.

Um etwaigen unliebsamen Störungen vorzubeugen, werden entsprechende polizeiliche Vorkehrungen getroffen und das Wahlpublikum von der Zeit und den Modalitäten der Wahl durch Plakate in Kenntniß gesetzt.

Wie wir seinerzeit bemerkten, fanden bereits vor geraumer Zeit verschiedene Konferenzen statt, welche sich mit der Zusammenstellung von Kandidationslisten beschäftigten, es ist also — wie hieraus mit Bestimmtheit zu schließen sein dürfte — keineswegs zu befürchten, daß das Wahlpublikum angeichts dieses wichtigen Aktes eine indifferente Stellung einnehmen würde.

Was die Kandidationslisten anbelangt, so hatten wir bis nun keine Gelegenheit in dieselben Einsicht zu nehmen und sind sie uns daher nur insofern bekannt, als hieüber die gegensätzlichen Meinungen laut geworden sind.

Die Zusammenstellung solcher Listen wird vielfach perhorreszirt. Wir erblicken darin nichts Unerlaubtes, da es Jedermann freisteht, solche nach eigener Ueberzeugung und eigenem Geschmacke zu produziren. Auch kann ja eine solche Liste für einen selbstbewußten Wähler, der mit sich im Reinen ist, niemals maßgebend sein.

Im ferneren Verlaufe der Sitzung gelangte eine Ministerialverordnung zur Verlesung, womit die Erhöhung des ersten und vierten Postens des Mauthtarifes genehmigt wird, mit dem Einzuge, daß die Stadt zu Ende eines jeden Jahres die separate Rechnung zu unterbreiten haben wird, wie viel im Verhältniß zu den solchermaßen erhöhten Einkünften auf Strafen, Trottoirs u. verwendet worden ist.

Auch wird die Stadt ersucht im Zusammenhange mit dieser Postenerhöhung die Begriffe eines leichten und eines schweren Fuhrwerkes, wovon im Tarife die Rede ist, möglichst präzis zu definiren.

Ludwig Dóczy hat in klingenden Worten den Ruß, und ein Anderer sogar das Nichts definiert; die genaue Definition der Begriffe: leichtes und schweres Fuhrwerk bietet aber ungleich größere Schwierigkeiten, weil sie eben naturgemäß sehr relativ sind. Ein leichter Wagen kann unter Umständen ebenso für schwer gelten, als ein schwerer für leicht, wohingegen ein Ruß immer ein Ruß und das Nichts unter allen Umständen ein Nichts bleibt.

Die Repräsentanz hatte daher eine harte Nuß aufzuknacken, man erging sich in einer Fluth von Definitionen. Schließlich wurde die durch den Magistrat beantragte Fassung angenommen, wonach als leichtes Fuhrwerk derjenige Wagen anzusehen ist, auf welchem Personen befördert werden; schwer ist jener Wagen, welcher mit Lasten befrachtet ist. In die erste Kategorie gehören auch diejenigen Wagen auf welchen außer den Personen eine für einen Tag bestimmte Fourage und außerdem so viel Last befördert wird, als eine Person zu ertragen im Stande ist.

Das Wuchergesetz.

Im Nachstehenden theilen wir den Wortlaut des Wuchergesetzes in der endgiltigen Fassung mit, in welcher derselbe zur allerhöchsten Sanction unterbreitet wurde. Das Gesetz lautet:

„Gesetz über die Modification des G.-A. 1868: 31.

§. 1. Die öffentlichen Notare dürfen keine öffentliche Urkunde aufnehmen und keine Privaturkunde die Eigenschaft einer Notariatsurkunde ertheilen, in welchem höhere als achtpersentige Zinsen bedungen sind.

Urkunden, welche mit dieser Bestimmung im Widerspruch stehen, besitzen nicht die Wirkung von öffentlichen, beziehungsweise von Notariatsurkunden.

§. 2. Unter Zinsen werden nicht nur die in Geld zahlbaren Nebenschuldigkeiten verstanden, sondern jedwede Sache, zu deren Hingabe, oder jedweder Vortheil, zu dessen Leistung sich der Schuldner gegenüber dem Gläubiger außer der Rückzahlung, beziehungsweise Zurückerstattung des Kapitals verpflichtet.

In allen Fällen, in welchen dieses Gesetz den höchsten Zinsbetrag feststellt der vom Schuldner gefordert werden darf, ist in denselben auch die Konventionalstrafe, die Provision, der Vergütungsbetrag und jede Nebenschuldigkeit einzurechnen.

§. 3. Die Vormerkung oder Einverleibung einer Forderung, welche acht Prozent übersteigende Zinsen zusichert, kann nicht angeordnet werden.

Die Einverleibung oder Vormerkung der durch die Partheien in einer bestimmten Summe bedungenen, jedoch nicht in Prozenten ausgedrückten Nebenschuldigkeiten kann der Richter nur mit dem im Grundbuche ersichtlich zu machenden Beisage anordnen, daß die gesammten Nebenschuldigkeiten acht Prozent des Capitals nicht übersteigen dürfen.

§. 4. Höhere Zinsen als acht Prozent dürfen vom Richter nicht festgestellt werden.

Diese Bestimmung gilt auch dann, wenn die höheren Zinsen in einem gerichtlichen Vergleich bedungen worden sind.

§. 5. Die Rückzahlung von Zinsen, welche in höherem, als dem in diesem Gesetze festgestellten Ausmaße bedungen und bezahlt wurden, kann nicht gefordert werden.

In Zukunft aber dürfen bei Darlehen, welche für länger, als für ein halbes Jahr abgeschlossen werden, die Zinsen für mehr, als ein halbes Jahr im Vorhinein nicht abgezogen werden.

Die für länger, als ein halbes Jahr oder über das in diesem Gesetze festgestellte Ausmaß, für welche Zeit immer im Vorhinein abgezogenen Zinsen werden als ein vom Kapital zurückbezogener Betrag betrachtet. (Schluß folgt.)

Kleine politische Rundschau.

Ein Abschnitt der Reichstags-Session ist zu Ende. Die Deputirten haben die Hauptstadt verlassen, um sich während der Osterferien für die im neuen Sessionsabschnitte ihrer harrenden Arbeiten vorzubereiten. Bekanntlich wird nach Wiederaufnahme der parlamentarischen Verhandlungen das Ausgleichsgesetz zur Verhandlung gelangen, mit dessen Abfassung die Ministerien jetzt vollauf beschäftigt sind.

Ausland. General Ignatieff, der fahrende Diplomat, welcher jüngst in Wien verweilte und mit Andrássy stundenlang konferirte, um Oesterreich-Ungarn zum Zusammenwirken mit Rußland im Orient, oder wenigstens zu vollen Passivität gegenüber der russischen Aktion zu bewegen, hat, wie vor Kurzem in London, auch in Wien ein Fiasko erlitten.

Graf Andrássy soll den russischen Diplomaten zwar wiederholt versichert haben, daß unsere Monarchie sich unter allen Umständen als Rußlands Freund bewahren werde, daß wir aber in unseren Sympathien nicht weiter gehen können, als es die Interessen des Staates gestatten und wir foglich freie Hand behalten müssen.

General Ignatieff, der mit dem bisherigen Resultate seiner Bemühungen kaum zufrieden sein dürfte, hat sich von Wien nach Berlin verfügt, um von dort nach St. Petersburg zu eilen.

Die Demobilisirungsgerüchte, welche leghin circulirten, scheinen sich nicht zu bestätigen. So will man u. A. in Berlin wissen, daß die militärische Aktion Rußland im Mai beginnen soll. Im Zusammenhange mit dieser Meldung will man ferner in den Reihen der russischen Armee neuerdings eine auffallende Bewegung bemerkt haben. Das „N. V. S.“ schreibt hierüber Folgendes:

In Rußland herrscht nach den jüngsten Meldungen große Kriegslust. Man will dort nicht umsonst gerüstet und sich seit Wochen in ein wahres Kriegsfieber hinein geistert haben. Die „Abrüstungsgeschichte“ war unter den faktischen Zuständen nur eine diplomatische Komödie, an die man in St. Petersburg selbst am wenigsten glaubte. Wie der „Nordd. Allg. Ztg.“ von dort geschrieben wird, trägt man sich daselbst im Falle des Krieges mit weitgehenden Gedanken; es würden alsdann Forderungen kommen, an die beim Beginne des Krieges Niemand gedacht; der Krieg könne allerlei seltame und unerwartete Folgen haben; darunter nennt man auch die Abschaffung der „abscheulichen“ Pariser Traktate. Wie in Rußland die letzten Vorbereitungen zum Kriege getroffen werden, lehren auch folgende neueste Nachrichten. Aus Odessa meldet man: In den nächsten Tagen werden die süd-russischen Bahnen dem Privatverkehr fast gänzlich entzogen werden. Es sollen vier Armeekorps nach Bessarabien ununterbrochen befördert werden. Wie man

hört, soll die Südmaree bis zum 15. April auf 400,000 Kombattanten gebracht werden. Weiter heißt es, die russische Regierung habe die zwölf größten Dampfschiffe der Odessaer Messagerie angekauft, um sie zu Kriegszwecken zu verwenden.

Die türkisch-montenegrischen Friedensunterhandlungen sollen, wie berichtet wird, vollends gescheitert sein.

Musik.

Der in unserer Mitte weilende Tonkünstler Herr Professor Wittmann, ist — wie wir in einer früheren Nummer dieses Blattes erwähnte — Bevollmächtigter der Klavierfirma Truchoudsch in Wien, über deren Fabrikate sich derselbe empfehlend ausgesprochen hat.

Mittlerweile ist ein auf Anrathen, — und durch Vermittlung des Herrn Wittman bestellter Clavierflügel obiger Firma, — für einen hiesigen Salon hier angekommen, — und wir hatten Gelegenheit dieser Tage denselben zu besichtigen.

Es ist ein nach amerikanischem System mit kreuzweiser Besaitung, — wiener Mechanik, und bis ins Einzelne mit Sorgfalt verfertigtes klügliches Instrument, — und in Anbetracht dieser Vorzüge, — und der besonders schönen Ausstattung so preiswürdig, — und unsern hiesigen Anforderungen in dieser Beziehung so vollständig entsprechend, — daß wir jedem Flügel-Bedürftigen ein ähnliches Piano, so wie auch die so schnell als mögliche Besaitung seines etwa jetzt ad pulsandum clavicordium besessenen Saitenkastens, — sowohl aus musikalischer, als freundschaftlicher Rücksicht für die Betreffenden, — bestens empfehlen können.

Nach den Enttäuschungen die wir in letzter Zeit bei der Verhandlung über die Regelung unserer volkswirtschaftlichen Beziehungen zu unserer Transleithanischen Ehehälfte in den wiener Finanzkreisen die nur leben, und nicht leben lassen wollen, — erfahren, — ist es in nahe Aussicht gestellt, daß wir zur Wahrung unserer Lebensbedingungen und Hebung der ungarischen Industrie der Regierung auf sozialem Wege zu Hülfe eilen werden, — und es ist insbesondere unsere persönliche feste Ueberzeugung, daß wenn wir uns eine Beschränkung auf ungarische Industrie-Erzeugnisse auf gesellschaftlichem Wege auferlegen würden, — wir durch diese hier nur flüchtig ange deutete Tugendübung der Enthaltamkeit, zur Besserung der gegenwärtigen Landeszustände viel beitragen möchten, — in diesem Falle aber wünschen wir die Beschränkung auf inländische Erzeugnisse nicht auch auf die Lehrmittel und Lehrkräfte erstreckt zu wissen, — weil dadurch bei Erstrebung höherer Zwecke eine Zeitverlängerung auf unsere Entwicklung nachtheilig wirken könnte. — Unter diese Lehrmittel, rechne ich selbstverständlich auch das Clavier. P.

Tagesneuigkeiten.

Necrolog. Am 25. d. M. verschied nach längerem schweren Leiden August Schwarzer im 59. Lebensjahre. Das Leichenbegängniß fand am 29. d. M. statt. Friede seiner Asche!

Ein Leichenbestattungsverein, für dessen Nothwendigkeit unser Blatt, mit Rücksicht auf die vielen Unbemittelten unserer Stadt, zu wiederholten Malen eingetreten ist, wird sich demnächst hier konstituiren.

Es fand in dieser Angelegenheit bereits eine Verathung statt, bei welcher Gelegenheit die ersten nothwendigen Schritte besprochen wurden. Nächstens werden wir in der Lage sein, hierüber ausführlicher zu berichten.

Die Repräsentanz der hiesigen kath. Glaubensgemeinschaft hielt letzten Sonntag eine Generalversammlung ab, über die wir an anderer Stelle eingehender referiren.

Am 5. April l. S. finden bei uns die Repräsentantenwahlen statt. Es dürfte nicht uninteressant sein, zu bemerken, daß sich die Zahl der Wähler auf 693 beläuft, wovon 400 auf den oberen, 293 hingegen auf den unteren Wahlbezirk entfallen.

Die Wahl beginnt um 8 Uhr Morgens und dauert bis 6 Uhr Abends.

Zum Vortheile unserer freiwilligen Feuerwehr wird künftigen Monat eine Dilettantenvorstellung und ein Concert veranstaltet werden, denen beidesmal ein Tanzkränzchen folgen wird.

Die Arrangure sind schon jetzt bemüht, diese beiden Abende zu möglichst genutzbar zu gestalten und dürfte die Theilnahme des Publikums schon auch aus dem Grunde eine gesteigerte sein, da der heurige Fasching mit Ausnahme einiger Abende einen ungewöhnlich matten und nüchternen Verlauf hatte.

Auch ist nicht außer Acht zu lassen, daß das Reinerträgniß zur Beschaffung der nothwendigsten Feuerlöschrequisiten verwendet werden wird.

Indem sich daher das Publikum einige angenehme Stunden verschafft, fördert es andererseits das Interesse des zum Wohle der Stadt wirkenden Vereines. *Mio: utile cum dulci!*

Rigaer Leinsamen-Import. Das h. kön. ung. Ministerium für Ackerbau, Industrie und Handel, war von jeher bemüht die Flachskultur und die Leinindustrie in Oberungarn, mit allen zu Gebote stehenden Mitteln zu fördern. Unter andern ließ es auch jährlich aus Riga die vorzüglichsten Saaleinsaat kommen,

*) Der g. Verfasser der unter dieser Rubrik erscheinenden Artikel wird unter dem Titel „Concentrische Gedanken“ demnächst einen interessanten Artikel-Cyclus beginnen, auf welchen wir unser g. Lesepublikum im Vorhinein aufmerksam machen. Der Red.

und dieselbe zu ermäßigten Preisen, theils auch unentgeltlich vertheilt. Für dieses Jahr sind wieder auf Veranlassung des h. Ministeriums aus Riga 80 Tonnen Säeeliniaat angekommen, welche den P. T. Herrn Landwirthen im Originalpreise — also mit Nachlass der Zoll und Transportkosten per Tonne zu 18 fl. in kleinen pro Liter zu 15 kr. oder per Kilogramm zu 23 kr. — zu Diensten steht. Der Samen kann bezogen werden entweder von H. Direktor Julius Fr. Hazslinszky in Szlo (f. Musterwirtschaft) oder von Herrn Julius A. Demianý in Kosmarf.

Unsere Liebhaber des Jagdsportes sind untröstlich, daß die heurigen Schnepfjagden nicht das gewohnte Resultat liefern.

Auch im Laufe dieser Woche haben mehrere unserer erfahreneren Jäger auf Schnepfen gejagt, doch ohne Erfolg, weil sich dieselben in das Gebirge gezogen haben, wo sie nicht weiter verfolgt werden konnten.

Den Armen gehört das Himmelreich. Eine Bettlerin glaubte diesen Spruch zu ihrem Vortheile sich so auslegen zu dürfen, daß sie auch auf die Kleider ihrer Mitmenschen ein Anrecht habe.

Belagte Bettlerin begab sich nämlich im Laufe dieser Woche in ein hiesiges Haus, wo ihr in Erhöhung ihrer Bitten ein Almosen gespendet wurde. Damit nicht zufrieden, packte sie im Weggehen mehrere in der Nähe befindlichen Kleidungsstücke zusammen. Der Diebstahl wurde aber bemerkt und die Bettlerin ins Kähle gesetzt, wo sie Gelegenheit finden wird über den Unterschied zwischen freiwilligen und unfreiwilligen Almosen Betrachtungen anzustellen.

Neue Musikalien. Bei Laborsky und Parsch ist erschienen: „Aus freier Hand“, Polka-Française für Pianoforte. Preis 50 kr., und „Damen-Abend“ Polka-Française. Preis 50 kr. Beide Musikstücke sind von Philipp Fahrbach jun.

Das Testament eines reichen Mannes. Die amerikanischen Journale bringen Details über das Testament des vor einigen Monaten verstorbenen Herrn Kornelius Vanderbilt, welcher für den reichsten Mann auf der Erde galt. Die ganze Größe seines Reichthums läßt sich aus demselben nicht entnehmen, da er seinen erstgeborenen Sohn zum Universalerben eingesetzt hat. Doch belaufen sich die Legate auf beinahe neunzig Millionen Dollars. Einem seiner Neffen hinterließ er 27 Millionen, drei anderen Neffen jedem 10 Millionen, fünf seiner Töchter erhalten je 2 1/2 Millionen, drei andere werden die jährlichen Interessen von 2,500,000, 2,000,000 und 1,500,000 Dollars begeben.

Vom Schah. Bekanntlich feierte der Schah von Persien am 6. Januar d. J. ein Jubiläum. Es war dies der dreißigste Jahrestag seines Regierungs-Antritts. Gleichzeitig wurde das hundertjährige Fest der Thronbesteigung seiner Dynastie begangen. Im Jahre 1777 ward nämlich Aga Mohammed, der Ahnherr des Schah, aus dem Stamme der Chadscharen, zum Alleinherrscher Persiens ausgerufen. Einige Tage nach dem Feste, wird aus Teheran berichtet, empfing der Fürst sämtliche Minister und Würdenträger, von denen er gebeten wurde, von nun an nach dem in Persien herrschenden Gebrauche den Titel „Zahib Gran“ (Herr von dreißig Jahren) zu führen, welcher Titel Kasr-Eddin sofort annahm und von nun an auch offiziell führen wird. Am selben Tage schickte er eine Gesandtschaft nach der Stadt Kum, wo sich die Gräber seiner Ahnen befinden und ließ von denselben auf jedes dieser Gräber einen kostbaren Schawl als Zeichen der Pietät ausbreiten. Auch mußten im Auftrage des Schah mehrere Mollahs und Verwichte die 444 Heiligengräber, die sich alle in der Stadt Kum befinden, besuchen und ihren Gebieter der himmlischen Fürsprache anempfehlen.

Die Minister des Innern verständigte die Municipien, daß im Sinne des Gewerbe- und Handels-gesetzes die Gewerbe- und handeltreibenden nicht verpflichtet werden können, für ihre Hilfsarbeiter im Erkrankungs-falle die 30 tägigen Spitals-Verpflegungskosten zu bezahlen.

Lob des Tokajer Weines.*)

Als im Jahre 1794. die Preuken einen Theil von Polen in Besitz nahmen, und dem Königreiche unter dem Titel Südpreuken einverleibten, hatten einige Beamten dieses Reichs Gelegenheit sich von Krakau aus, welche Stadt von jeher für den Weinkeller von Polen galt, ächten alten Tokajer zu verschaffen, den sie im freundschaftlichen Kreise sich wieder weiter schmecken ließen.

Das nachstehende Lied nach der Melodie des Rheinweinklides von Klaudius, war das Resultat ihres freudenreichen begeisternden Genusses. Wir theilen es den patriotischen Lesern um so lieber mit, als der Tokajer in unserem Lande zu Hause ist.

Am Rhein am Rhein da wachsen uns're Reben
So lang einst Amus froh,
Er konnte nicht des edlen Ungars Reben!
Wir aber singen so.
„Bekränzt mit Laub den Becher voll Tokajer
Und trinkt ihn freudig leer!
So himmlisch mild, und doch voll Geist und Feuer:
Wo wächst ein Wein wie der?
Er wächst nicht am Ufer der Garonne,
Auch nicht am alten Rhein,
Partheiisch locht dort nur die liebe Sonne
Für die Prälaten Wein.“

*) Nachstehende Zeilen entnehmen wir einem alten Manuscripte, welches uns von einem Freunde dieses Blattes zur Benützung überlassen wurde.

Ein Essig kleibt nur für uns arme Laien,
Der Rheinwein ähnlich sieht,
Und der anstatt die Herzen zu erfreuen
Die Mäuler nur verzieht.

Am Nektar wächst ein säuerlich Getränk,
Dem's Feuer ganz gebricht,
Das steift mit Kalt die Knochen und Gelenke,
Macht Podagra und Gicht.

Auch glaubt nicht der Franzwein sei gesunder,
Seht wie der Kaufmann lacht,
Der Pontak auch und Medok und Burgunder
Aus Heidelbergern macht.

In Bältsland giebt's gekochte fette Weine,
Die machen dickes Blut,
Zwar machen sie den Römern dünne Weine
Doch nicht ein Fünftel Nut.

Wir lassen Spaniens hochgepriesene Secte
Und thun auf sie Verzicht,
Wenn auch ihr Malaga noch süßer schmeckt
Tokajer ist er nicht.

Im Ungarnland am Fuße der Karpathen
Da wächst ein trinkbar Gold,
Das stärkt mit Kraft die Söhne der Sarmaten
Macht ihre Töchter hold.

Und sind wir denn nicht der Sarmaten Brüder?
Dem Vater Bachus her?
Darum so singt dem edlen Ungar Lieder
Und trinkt ihn wie er.

Tokajer ist aus allen Saft der Reben
Das beste Fluidum,
Er giebt den schlaffen Kräften neues Leben
Ist ein Specificum.

Darum vertrinkt aus dieser edlen Quelle,
Die Sorgen und den Spleen,
Und wäre selbst Freund Amus hier zur Stelle
Er lieh' den Rheinwein sich'n.“

Die Gesellschaft schickte einige Flaschen Tokajer in Begleitung dieses Gedichtes an Klaudius (Amus) ab, und erhielt von ihm die dankbare Versicherung, daß wenn er früher Gelegenheit gehabt hätte Tokajer kennen zu lernen, er auch sicher nur ihn besungen haben würde.

Offene Frage

an Herrn Theodor v. Kardos

Repräsentanten der k. Freistadt Eperjes!

Ihrer Pflicht als Repräsentant entsprechend, haben Sie im wohlverstandenen Interesse unserer armen Stadt Eperjes und der noch ärmeren Einwohnerschaft derselben, die Rehabilitirung der so leicht aufgegebenen Rechts-Academie in Anregung gebracht. Als wir davon Kunde erhielten, freuten wir uns darüber, und begleiteten alle Phasen dieser Angelegenheit mit dem größten Interesse; denn wahrlich wie die ausgetroffene Erde nach einem erfrischenden Regen lechzt — eben so wünschen wir die Rettung der so unbedachtam aufgegebenen Rechts-Academie als eine Wohlthat für sämtliche Einwohner der Stadt Eperjes. Und eben deswegen, nachdem wir schon seit längerer Zeit von dieser Angelegenheit nichts weiter vernahmen, so macht es uns bange und wir befürchten, daß die herrschende Indolenz diese, so zu sagen Lebensfrage, für uns Handels- und Gewerbsleute, fallen lassen, und das Gegenstreben der Widersacher reusiren wird. Demzufolge ersuchen wir den Herrn Repräsentanten, uns im Wege dieser Local-Zeitung freundlichst zu verständigen, wie weit diese Angelegenheit gediehen, und in welchem Stadium dieselbe sich jetzt befindet.

Ein Gewerbsmann
im Namen der Rebrigen.

Fruchtpreise vom 29. März 1877.

Woggen per 100 Kilogr.	fl.	8.50	9.—
Weizen „ 100 „	„	11.—	12.50
Gerste „ 100 „	„	6.50	7.75
Safer „ 100 „	„	5.—	6.25
Hafer „ 100 „	„	—	—
Erbsen „ 100 „	„	8.—	11.—
Linfen „ 100 „	„	8.—	12.—
Risolen „ 100 „	„	—	—
Erdäpfel „ 100 „	„	2.25	—

Die in **Ofen** am 24. März gehobene Zahlen:

12, 18, 53, 36, 80.

Die nächste Ziehung ist am 7. April 1877.

Die in **Prag** am 28. März gehobene Zahlen:

20, 45, 16, 33, 35.

Die nächste Ziehung ist am 14. April 1877.

Felelös szerkesztő: **Kyss Géza.**

Kiadó-tulajdonos: **Az Eperjesi Bankegylet.**

Eladó.

A kis sétatér alján, a megyeház mögötti utca végén lévő földszinti ház szabad kézből eladó. A közelebbi feltételek t. **Dessewffy Ignác** urnál (a megyeházán) tudhatók meg.

Moritz Eisenkraut Auskunfts- und Vermittlungs-Anstalt in Eperjes, Collegium-Gebäude.

Empfiehlt sich für jeden Haushalt und Hotels erforderlichen Domestiken beiderlei Geschlechtes zu placiren, wie auch die Vermittlung von Gouvernanten, Bonnen, Kassierinnen, Stubenmädchen, Nähmädchen, Grzieher, Verrechnungsführer und Kellnerinnen, Köchinnen, isf. Köchinnen, Aufwärter, Bediente ic. Außerdem übernehme Vermittlungen in jedem Geschäftszweige.

2-3

Zu verpachten.

Das Gut **Ribnicz-Bunkocz** im Ungar-rer Comitate, 1170 Joch groß, darunter 20 Joch Intravillan, 600 Joch Acker, 400 Joch Wiesen, 150 Joch Wald und Weide, mit einem beträchtlichen Winter- und Sommer-Anbau, allso-gleich zu verpachten. Näheres beim Generalen **Máriássy** in Kaschau.

76 1-3

Arverési hirdetmény.

Varannói lakos vagonbukott **Kohn József csódtömög** választmánya részéről nevezett **vegyes nürnbergi és pipere árucikkeket** s különösen **szalag-neműeket** tartalmazó kereskedésének elárvereztetésére határnapul **1877. évi april hó 9 nek** reggeli 9 órája s esetleg következő napjai **Varannó m. városában** a helyszínére kitűzetik s erről venni szándékozók ezennel értesítettek.

Kelt Varannón 1877. évi március 23-án.

A választmány megbízásából:

Labáth Béla,

csódtömög gondnok.

75

Ház és földbirtok eladás

Nagyságos **Potoczky-Dézy** Antonia tulajdonu, Eperjes szab. kir. városban fekvő föltcai emeletes lakház, valamint szántóföldek és rétek, egy több kertekből, majornház, csűr s egyéb gazdasági épületekből álló ingatlan birtok szabad kézből eladó — esetleg 1877. évre kibérelhető.

A feltételek iránt értekezhetni az alólírott nál

Wodianer Márton,

h. köz- és váltó-ügyvéd Eperjesen.

72 2-3

Haus- und Gut-Verkauf.

Das auf der Hauptgasse in Eperjes gelegene und zum Besitze Ihrer Hochgeboren, der Frau **Antonie Dézy-Potoczky** gehörige hochgeh. Haus, sammt dem aus Acker, Wiesen, mehreren Gärten, einer Meierei, Scheuer und sonstigen Wirtschaftsgebäuden bestehenden Besitzthume ist aus freier Hand zu verkaufen, beziehungsweise für das Jahr 1877 zu verpachten. Das Nähere ist zu erfragen bei

Martin Wodianer,

Gerichts- und Wechseladvokat in Eperjesen.

Czigelkai Lajos-forrás,

a leghatalmasb lugsavas kéklyeny tartalmu szikéleg vizek egyike és szénsavas szik-élegben annyira gazdag, hogy minden eddig ismert ásványvizet e tartalomban felülhalad.

Kitünő sikerrel használtatott:

1. **A mellbetegségekben:** Tudógümök, Vérköhögés, Idült hurut, Mellvízkor.
2. **A hasüregei betegségekben:** Aranyér, Dugulások, Máj, hasnyálmirigy s fodormirigyek keményedései, Székrekedések, Sörgakör, epekó.
3. **Hugyóletművek bántalmái:** Hugyarthatlanság, Hugyholyag hurut, Fövény, Hugyholyagkövek.
4. **Nemi működés zavarai:** Havadás megrekedése, Petefészkek, és Méltömemény ellen.
5. **Köszvénybe.**
6. **Betvegyekbe.**
7. **Rögzött kútegeknel.**
8. **Bujasenyv** után hátramaradt kóros termények kiválasztására.

74 1-3

Használata fololdozza a kóros pangásokat s elősegíti a lassu el és kiválasztást. Ezen oldozó és hashajtó erejével még azon ritka, csak az ásványvizeknek tulajdon hatása párosul, hogy az a kiürülésekre következő gyöngeségnek elejét veszi.

E mellett lecsillapítja megnyugtítja a felizgatott ideg-főleg a dic-ideg-rendszert és erőteljes hatást gyakorol a takonyhártyákra, a savós és rostos szövetekre s a mirigyek képletekre.

Egy 30 palackkal terhelt ládának ára 7 frt. — Naggyobb mennyiségű vételnél árteengedés.

Raktára: Gallotsik J. W. kereskedésében Eperjesen.

A kis-szebeni községi faiskolában létező

3-6 éves

2-3

jeles faju ojtványok

darabonkint 50 krjával

számítva el fognak adatni. A venni szándékozók a városi gazdasági hivatalal magokat érintkezésbe tenni sziveskedjenek.

Kelt Kis-Szebenben, 1877. márc. 22-én.